

Agendanr. : 11.
Voorstelnr. : 2003 - 45
Onderwerp : Vernieuwing opzet en financiering Maaltijdvoorziening

Aan de Raad,

Heerhugowaard, 6 maart 2003

Beknopt voorstel

1. In te stemmen met de genoemde uitgangspunten voor een nieuwe opzet betreffende de maaltijdvoorziening;
2. In te stemmen met de financiële regeling maaltijdvoorziening ten behoeve van maaltijdgebruikers met een minimum inkomen tot 110% van de bijstandsnorm.

Toelichting:

1. Aanleiding en voortraject.

In de PPN 1998 is aangegeven dat er een evaluatie diende plaats te vinden over de maaltijdvoorziening.

Hierbij werd ook de vraag gesteld in welke mate er sprake is van een open eind subsidie regeling. In het najaar van 2001 is dit onderwerp daadwerkelijk opgepakt middels een evaluatie in overleg met ouderenbonden en andere consumentenplatforms.

In mei 2002 en in februari 2003 heeft er onder regie van de gemeente een werkconferentie "Maaltijdvoorziening" plaats gevonden met een zo breed mogelijke vertegenwoordiging vanuit: gebruikers, vrijwilligers, drie organisaties van maaltijdverstrekkers (SWH-Wonen Plus /Esdégé-Reigersdaal /Raatstede) ouderenbonden, patiënten en consumentenplatform, Nederlands instituut voor Zorg en Welzijn en de gemeente. Alle belanghebbenden onderschrijven de uitgangspunten voor de nieuwe opzet en subsidietoekenning.

In dit voorstel zal eerst de huidige situatie worden aangegeven met daarna de vastgestelde uitgangspunten vanuit de werkconferentie om vervolgens in te gaan op de gevolgen van deze uitgangspunten voor de opzet van deze voorziening en de te hanteren subsidie toekenning.

2. Huidige situatie.

Er zijn in Heerhugowaard twee leveranciers van maaltijden voor kwetsbare inwoners die niet in staat zijn om zelf een maaltijd te bereiden vanwege lichamelijke en/of geestelijke beperkingen.

SWH afdeling Wonen Plus verstrekt jaarlijks ruim 1400 vries-vers maaltijden, met name aan zelfstandig wonende gehandicapten en aan een klein aantal ouderen, meestal op tijdelijke basis. De aanmelding en afhandeling gaat via de SWH. Gemeentelijke subsidie voor deze maaltijdvoorziening is niet aan de orde.

De tweede leverancier is De Pieter Raat Stichting (DPRS). Vanuit de Raatstede worden er jaarlijks 45.000 warme maaltijden bereid ten behoeve van zelfstandig wonende ouderen (55+). Deze warme maaltijden worden zowel bezorgd aan huis als genuttigd in het restaurant (Open-Tafel functie).

Aanmelding en afhandeling vinden plaats vanuit de Raatstede. De gemeentelijke subsidie aan de maaltijdleverancier (DPRS) is € 1,13 per geleverde warme maaltijd. Deze subsidie wordt voor de gebruiker omgezet in een korting op de maaltijdprijs, ongeacht de financiële draagkracht van de maaltijdgebruiker.

Kenmerken van de huidige opzet:

- Binnen Heerhugowaard is er - op dit moment - sprake van twee systemen van maaltijdvoorziening met ieder hun eigen procedures van aanmelding en afhandeling.
- Er is sprake van een directe subsidie relatie tussen de gemeente en één maaltijdleverancier (DPRS) op basis van € 1,13 per geleverde maaltijd.
- Binnen de doelgroep zelfstandig wonende kwetsbare inwoners wordt er een onderscheid gemaakt tussen aan de ene kant ouderen die, - ongeacht hun financiële positie – gebruik kunnen maken van gesubsidieerde maaltijd en aan de andere kant gehandicapten en chronisch zieken, die niet in aanmerking komen voor deze gesubsidieerde voorziening.
- Nieuwe leveranciers van maaltijden kunnen zich aandienen zonder enige samenhang met de bestaande aanbieders.

3. Uitgangspunten voor een nieuwe opzet.

De volgende uitgangspunten zijn tijdens de werkconferentie vastgelegd:

- Vraagsturing: het principe van vraagsturing wordt heel belangrijk geacht. Het gaat hierbij om meer keuzevrijheid voor de gebruikers m.b.t. de soorten maaltijden en het tijdstip van maaltijdgebruik (flexibiliteit). Het aanbieden van diverse pakketten diepvries, koel-vers en warme maaltijden past hierbij.
- Verbreding van de doelgroep. Dit betekent dat de maaltijdvoorziening beschikbaar dient te zijn niet alleen voor ouderen, maar ook voor gehandicapten, chronisch zieken en anderen die tijdelijk niet in staat zijn een maaltijd te bereiden (bijv. na ziekenhuis ontslag).
- Één centraal meldpunt/loket: een dergelijk loket met alle informatie over de maaltijdvoorziening binnen Heerhugowaard wordt zeer belangrijk gevonden; dit verhoogt de toegankelijkheid naar deze voorziening. Met de informatie bepaalt de klant zelf welke aanbieder van maaltijden hij zal benaderen.
- Draagkrachtprincipe: gemeentelijke subsidie dient toegekend te worden aan de aanvrager op basis van het draagkrachtprincipe. Om de uitvoeringskosten zo laag mogelijk te houden en om geen bureaucratische drempels op te werpen moet er gezocht worden naar een eenvoudige uitvoeringsregeling.
- Indicatiestelling: deze maaltijdvoorziening is een ondersteunende dienst voor het zelfstandig (blijven) wonen, die op indicatiestelling geleverd wordt.

Deze uitgangspunten sluiten aan bij het proces van modernisering van de zorg en de maatschappelijke trends, zoals aangegeven in de door de raad vastgestelde gemeentelijke nota "Wonen, Zorg en Welzijn".

De genoemde uitgangspunten zijn de bouwstenen voor de nieuwe opzet van de maaltijdvoorziening.

4. De gemeentelijke verantwoordelijkheid m.b.t. de maaltijdvoorziening.

In de notitie Gemeentelijke visie: Wonen, Zorg en Welzijn (febr. 2002) wordt – mede vanwege de wens van zo lang mogelijk zelfstandig wonen- aangegeven de toenemende verantwoordelijkheid van de gemeente voor het wonen, zorg/gezondheid, en het welzijn van kwetsbare burgers. In ons collegeprogramma 2002- 2006 worden als belangrijke speerpunten genoemd het minimabeleid en het langer zelfstandig wonen met ondersteunende voorzieningen. De maaltijd verstrekking aan zorgafhankelijke inwoners is een belangrijke ondersteunende voorziening.

De gemeentelijke betrokkenheid op dit punt krijgt vorm in:

a. het scheppen van infrastructuur.

Het realiseren van een centraal loket binnen Heerhugowaard, waar alle informatie en publicaties over de maaltijdverstrekking ten behoeve van kwetsbare burgers geboden wordt, is hierin een belangrijke bijdrage.

Een gemeentelijke inzet ter realisering van een dergelijk loket zal de toegankelijkheid tot deze voorziening bevorderen.

b. het bevorderen van samenhang.

Het initiatief vanuit de gemeente voor de werkconferentie heeft zeer bevorderend gewerkt om in gezamenlijkheid na te denken over de toekomst van de maaltijdvoorziening binnen onze gemeente. Meer overzicht en samenhang aangaande allerlei pakketten van maaltijdvoorziening wordt door alle deelnemers belangrijk gevonden. De functie van een lokaal loket draagt bij aan die versterking van overzicht en samenhang.

c. het aanbieden van dienstverlening.

De gemeente levert m.b.t. de maaltijdvoorziening geen directe dienstverlening. Wel is er sprake van een financiële ondersteuning in de vorm van subsidie per geleverde warme maaltijd. De nieuw op te zetten regeling van subsidietoekenning zal beter moeten aansluiten bij de uitgangspunten van het gemeentelijk (minima) beleid, bij de maatschappelijke ontwikkelingen en bij het principe van rechtvaardigheid. Behalve de Pieter Raat Stichting vallen de overige aanbieders van maaltijden buiten het huidige subsidiesysteem.

Bovengenoemde punten van gemeentelijke betrokkenheid zijn erop gericht om deze voorziening laagdrempelig te kunnen blijven aanbieden, zodat de maaltijdvoorziening voor iedere zorgafhankelijke inwoner toegankelijk is en blijft.

5. Nieuwe opzet.

Met inachtneming van de eerdergenoemde uitgangspunten wordt voorgesteld deze toegankelijkheid als volgt te waarborgen:

a. Het realiseren en in stand houden van een centraal punt.

De gemeentelijke verantwoordelijkheid richt zich op het scheppen van een heldere infrastructuur en bevordering samenhang m.b.t. diensten - en dit geval de maaltijdvoorziening - op het terrein van wonen, zorg en welzijn voor ouderen en gehandicapten die zelfstandig (blijven) wonen. Een centraal informatiepunt, onder te brengen in een toekomstig zorgloket, levert hierin een belangrijke bijdrage. Dit centrale punt is verantwoordelijk voor:

- een heldere informatievoorziening over wie een beroep kan doen op deze voorziening en over de mogelijkheden van de soorten maaltijden bij de verschillende leveranciers,
- het uitvoeren van een inkomensstoets om vast te stellen wie in aanmerking komt voor een korting op de maaltijdprijs.

De uitvoering van deze taken zal plaatsvinden vanuit het op te starten centrale punt.

Het opstarten van een centrale informatieverstrekking over de maaltijdvoorziening zal ondersteund worden met een financiële bijdrage vanuit de gemeente (zie punt c), te dekken uit het huidige vastgestelde subsidiebudget maaltijdvoorziening.

De nieuwe opzet en de financiële regeling Maaltijdvoorziening zal per 1 januari 2004 ingaan.

b. Een financiële tegemoetkoming aan maaltijdgebruikers op basis van draagkracht.

Om de toegankelijkheid van de maaltijdvoorziening te waarborgen zal er een gemeentelijke bijdrage beschikbaar gesteld worden aan gebruikers met een minimaal inkomen.

Op grond van het gemeentelijk minima beleid en ter realisering van een eenvoudige uitvoeringsregeling is de financiële tegemoetkoming gebaseerd op de volgende criteria:

- er is vastgesteld dat de aanvrager vanwege beperkingen niet in staat is zelf een maaltijd te bereiden ;
- er is sprake van een minimum inkomen tot maximaal 110 % van de bijstandsnorm;
- vaststelling hiervan zal plaatsvinden d.m.v. inkomensverklaring, in te vullen door de aanvrager;
- de tegemoetkoming is een korting van € 2,- (per persoon, per dag) op de geleverde maaltijd aan huis of genuttigde maaltijd in de zogenoemde " Open Tafel" van de Raatstede, Hugo Oord ,Arboretum en in de nabije toekomst binnen het voorzieningencentrum Stad van de Zon;
- op grond van deze tegemoetkoming betaalt de gebruiker een lagere prijs (- € 2,-) aan de maaltijdverstrekker en deze laatste declareert het kortingsbedrag (€ 2,-) bij het centrale punt, dat t.a.v. deze voorziening voorlopig optreedt als uitvoerder van de regeling maaltijdvoorziening.

Qua subsidieverlening is het huidige volume uitgangspunt voor de nieuwe opzet; in 2002 is de subsidie voor de maaltijdvoorziening in de gemeentelijke begroting vastgesteld op € 56.000,-. Binnen deze huidige subsidie dient de genoemde verbreding van de doelgroep en de uitvoeringskosten betaald te worden.

Gezien de te verwachte groei van het aantal kwetsbare inwoners - vanwege de extra vergrijzing binnen Heerhugowaard en de vermaatschappelijking van de zorg - zal er rekening gehouden moeten worden met een toename van de vraag in de nabije toekomst.

Op grond hiervan is de vraag niet te sturen en zal er sprake blijven van een open -einde regeling v. w. b. de subsidiëring. Sturing vanuit gemeente is wel mogelijk door het beleid van toewijzingsregels aan te passen aan de gegeven omstandigheden en gesignaleerde knelpunten.

De tegemoetkoming van € 2,- aan maaltijdgebruikers met een minimuminkomen is een flinke stijging ten opzichte van de huidige € 1,13 aan alle gebruikers van een warme maaltijd.

Dit heeft alles te maken met de doelgroep, die hiervoor in aanmerking komt, nl. inwoners die afhankelijk zijn van de maaltijdvoorziening met een minimum inkomen tot 110% van de bijstandsnorm. *Hieronder vallen ook de alleenstaande ouderen met een AOW-uitkering.*

Met deze vergoeding betaalt deze gebruiker in de nieuwe opzet € 3,20 (=62 % eigen bijdrage bij de gemiddelde huidige maaltijdprijs;). In de huidige situatie is de eigen bijdrage van alle gebruikers van de warme maaltijd: 78%.

Vanuit verschillende gegevens wordt het aantal gebruikers, die op basis van een minimum inkomen in aanmerking komen voor een financiële tegemoetkoming voor een maaltijd, geraamd op 65 personen. Het totale subsidiebudget op jaarbasis zal dan uitkomen op € 47.450,-. (365 dagen x € 2,-). Met de uitvoeringskosten in het eerste jaar (+ € 7.000,-) worden de totale kosten betreffende de subsidiëring van de maaltijdvoorziening geraamd op € 54.450,-, wat binnen het door de Raad vastgestelde subsidiebudget blijft.

c. Uitvoeringsaanpak.

Zoals hierboven gemeld zullen de genoemde uitvoeringstaken geregeld worden vanuit het op te starten centrale punt.

De uitvoeringskosten van deze extra taak zal gedekt worden uit het huidige vastgestelde subsidievolume "Maaltijdvoorziening".

De uitvoeringskosten en de kosten van de nieuwe opzet worden het eerste jaar vastgesteld op maximaal 12,5 % van het totale subsidiebedrag t.w. € 7.000,- Hierin is meegenomen de eenmalige kosten van 3,5 % voor het opzetten en inrichten van het informatiepunt (o. a. documentatie materiaal).

Na een jaar zal er een evaluatie plaats vinden over het functioneren van het centrale punt maaltijdvoorziening en over de hoogte van de uitvoeringskosten, welke vooralsnog worden berekend op 9 % van het totale subsidiebedrag.

Samenvattend stellen wij U voor:

1. In te stemmen met de genoemde uitgangspunten voor een nieuwe opzet betreffende de maaltijdvoorziening.
2. In te stemmen met de financiële regeling ten behoeve van maaltijdgebruikers met een minimum inkomen tot 110 % van de bijstandsnorm.

Burgemeester en wethouders van Heerhugowaard,

De secretaris,

de burgemeester,

Advies commissie M.O. d.d. 5 maart 2003:

Akkoord / akkoordstuk

HEERHUGOWAARD

Nr. 2003- 45

de Raad van de gemeente Heerhugowaard;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 21 januari 2003;
gelet op het advies van de raadscommissie Maatschappelijke Ontwikkeling d.d. 5 maart 2003

b e s l u i t

1. in te stemmen met de genoemde uitgangspunten in het raadsvoorstel voor een nieuwe opzet betreffende de maaltijdvoorziening;
2. in te stemmen met de financiële regeling maaltijdvoorziening ten behoeve van maaltijdgebruikers met een minimum inkomen tot 110% van de bijstandsnorm.

Heerhugowaard, 25 maart 2003

De Raad voornoemd,

de secretaris,

de voorzitter,